

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фармакологія

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
Протокол №5 від “19” жовтня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фармакологія
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою курсу є: формування у студентів глибоких знань про лікарські засоби, їхні властивості, механізми дії, показання до застосування та побічні ефекти, а також навичок раціонального використання медикаментів у клінічній практиці.</p> <p>Вивчення дисципліни "Фармакологія" дозволяє студентам набути компетенцій, необхідних для правильного використання лікарських засобів, покращення якості лікувального процесу та забезпечення ефективної допомоги пацієнтам у клінічних умовах.</p>
Компетентності
<p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p> <p>СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.</p> <p>СК 05. Здатність проводити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії</p>

у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

Програмні результати навчання

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Загальна фармакологія. Загальні питання фармакології. Основні лікарські форми.	Студенти ознайомляться з основами фармакології, її ключовими поняттями та класифікацією лікарських засобів. Вони навчаться розрізняти лікарські форми (таблетки, капсули, ін'єкції, мазі) та визначати їхні особливості застосування. Також студенти засвоять основні принципи фармакокінетики та фармакодинаміки.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи.
2.	Тема 2. Засоби, що впливають на аферентну нервову систему. Дезінфекція. Антисептичні засоби.	Студенти ознайомляться з основами фармакології, її ключовими поняттями та класифікацією лікарських засобів. Вони навчаться розрізняти лікарські форми (таблетки, капсули, ін'єкції, мазі) та визначати їхні особливості застосування. Також студенти засвоять основні принципи фармакокінетики та фармакодинаміки.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Основи фармакології при захворюваннях систем органів. Протизапальні,	Студенти навчаться класифікувати та застосовувати протизапальні, знеболюючі та протимікробні препарати. Вони засвоять механізм дії нестероїдних протизапальних	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання,

	знеболюючі та протимікробні засоби.	засобів (НПЗЗ), анальгетиків та антибіотиків. Також студенти отримують навички вибору оптимального препарату залежно від патології та стану пацієнта.	завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Засоби, що впливають на функції травної системи.	Студенти ознайомляться з препаратами, що регулюють шлункову секрецію, моторику кишечника та функції печінки. Вони навчаться визначати показання та протипоказання до застосування антацидів, прокінетиків, ферментних та жовчогінних засобів. Також студенти зможуть аналізувати побічні ефекти та взаємодію цих препаратів з іншими лікарськими засобами.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Засоби, що впливають на функції серцево – судинної системи.	Студенти вивчать основні групи препаратів, що використовуються для лікування серцево-судинних захворювань, такі як гіпотензивні, антиаритмічні та антикоагулянти. Вони навчаться визначати механізм дії, показання та можливі побічні ефекти цих засобів. Також студенти отримують навички застосування медикаментів для стабілізації серцевого ритму та покращення кровообігу.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Засоби, що впливають на функції органів дихання.	Студенти ознайомляться з лікарськими засобами, що застосовуються при захворюваннях дихальної системи, включаючи бронхолітики, муколітики, протикашльові та відхаркувальні препарати. Вони навчаться аналізувати механізм їхньої дії та застосовувати препарати відповідно до клінічної картини пацієнта. Також студенти засвоять основні принципи безпечного використання цих засобів у терапевтичній практиці.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
7.	Тема 7. Гормони.	Студенти вивчать основні групи гормональних препаратів, зокрема кортикостероїди, статеві гормони, тиреоїдні та інсулін. Вони навчаться визначати показання до їхнього застосування та можливі побічні ефекти. Також студенти засвоять принципи гормональної терапії та особливості дозування препаратів.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
8.	Тема 8. Вітаміни.	Студенти ознайомляться з класифікацією вітамінів, їхніми фізіологічними функціями та	Виконання тестових завдань з вивченої теми,

	наслідками дефіциту. Вони навчаються визначати показання для застосування вітамінних препаратів та можливі ускладнення при гіпервітамінозі. Також студенти засвоять принципи підбору вітамінних комплексів для профілактики та лікування різних захворювань.	Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
--	--	---

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	80
Самостійна робота	10
Знання термінів	10
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (відносна вага)

Робота на парах	Оцінка за контроль самостійної роботи	Оцінка за додаткову роботу	Разом
80	10	10	100
<ul style="list-style-type: none"> Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,8, відповідно – максимальний бал за всі отриманні заняття у підсумку може скласти 80 балів. <p>Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 80 балів), отриманих балів за контроль самостійної роботи (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінки за письмову (додаткову) роботу (написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, зарахування результатів неформальної освіти і т.д.) (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.</p> <ul style="list-style-type: none"> При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо. 			

- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні вміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв’язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам’ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв’язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), таблиці та інше.
Література	
Основна	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Фармакологія. Підручник для студентів медичних факультетів / Чекман І.С., Горчакова Н.О., Казак Л.І. та ін. / Видання 3-е. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 784 с. 2. Скакун М.П., Посохова К.А. Основи фармакології з рецептурою // Тернопіль: Укрмедкнига, 1999. – 508 с. 3. Чекман І.С. Фармакологія. - Київ: Вища школа, 2001. – 598 с. 4. Дрововоз С.М. Фармакологія на долонях. - Харків, 2001. – 128 с. 5. Луцак І.В., Римарчук К.М. Фармакологія: навчально-методичний посібник. К.: Медицина, 2018. 344 с. 6. Фармакологія: навчально-методичний посібник. І.В. Луцак, К.М. Римарчук. К.: Медицина, 2018. 344 с. 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фізичної терапії, ерготерапії м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 103 тел. (0342) 59-60-20 https://kfte.pnu.edu.ua kfte@pnu.edu.ua
Викладач	Шеремета Лідія Миколаївна
Контактна інформація викладача	Lidiiia.sheremeta@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none">□ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника□ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.□ Положення про запобігання академічному плагіату Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.□ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.□ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.);</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора</p>

	<p>Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри фізичної терапії, ерготерапії студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач: Шеремета Лідія Миколаївна